

ПОСЛОВНИ

Број 3 / март 2017.

**ПОРЕЗИ
РАЧУНОВОДСТВО
БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО
ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ
ЗАРАДЕ**

САВЕТНИК

ИЗДВАЈАМО:

РАСПОДЕЛА ДОБИТИ ЗА 2016. ГОДИНУ

ИСПЛАТЕ ЛИЧНИХ ПРИМАЊА И ДИВИДЕНДИ ИЗ ОСТВАРЕНЕ ДОБИТИ

ПОКРИЋЕ ГУБИТКА ПО ГОДИШЊЕМ РАЧУНУ ЗА 2016. ГОДИНУ

**КОНСОЛИДОВАЊЕ ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2016.
КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА**

НОВИНЕ У КОРИШЋЕЊУ ПОРЕСКОГ ИДЕНТИФИКАЦИОНОГ БРОЈА (ПИБ)

ЕВИДЕНТИРАЊЕ СРЕДСТАВА ОД „РОДИТЕЉСКОГ ДИНАРА“

КОРИШЋЕЊЕ НЕПОТПУНЕ ЦАРИНСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ ПРИ УВОЗУ РОБЕ

ПРИЛОГ:

УТВРЂИВАЊЕ ОПОРЕЗИВЕ ДОБИТИ И ПОРЕЗА НА ДОБИТ ЗА 2016. ГОДИНУ

Кроз јединствен и оригиналан концепт, на више од 500 страна А4 формата, читаоцима разјашњава најважније институте из области зарада, плата и других примања, а поред тумачења прописа садржи и многобројне примере обрачуна.

Саветник је намењен правним и рачуноводственим службама у привредним друштвима, јавном сектору и образовним институцијама, предузетницима, рачуноводственим агенцијама, удружењима послодаваца, синдикатима, привредним коморама, адвокатима итд.

У првом делу Саветника обрађена је исплата зарада и других примања у привредним делатностима.

У другом делу дате су карактеристике и специфичности исплата плата и других примања која остварују државни службеници, намештеници и запослени у јавним службама, односно запослени чије се плате финансирају из средстава буџета Републике Србије, буџета аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе као и из средстава обавезног социјалног осигурања.

За наручивање, као и за све детаљне информације, можете нам се обратити путем телефона: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или путем мејла: office@ingpro.rs

ИНГ-ПРО

НОВО
ШТАМПАНО
ИЗДАЊЕ

САВЕТНИК ЗА ОБРАЧУН, ОПОРЕЗИВАЊЕ И ИСПЛАТУ ЗАРАДА, ПЛАТА И ДРУГИХ ПРИМАЊА

А У Т О Р
мр Жељко
Албанезе

ЦЕНА:
5.000,00 динара (+ 10% ПДВ-а).

Тираж је ограничен.

Оснивач и издавач:

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.

Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Жељко Албанезе

Аутори:

Милица Бјелић

Љиљана Симић

Мирослава Минић

Јован Чанак

Борислав Ињац

Дејан Дабетих

Жељко Албанезе

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Digital art, Београд

Редакција:

Веле Нигринове 16а, 11000 Београд

тел: +381 11 2836 890

факс: +381 11 2836 474

имејл: zeljko.albaneze@ingpro.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657

ПОСЛОВНИ саветник / главни и одговорни уредник Жељко Албанезе.
- Год. 1, бр. 1 (јан. 2017) - . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017 - (Београд : Digital art).
- 30 cm

Месечно.

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник

Штампани часопис „Пословни саветник” представља издање са стручним ауторским текстовима из области пореза, рачуноводства, буџетског рачуноводства, пословних финансија и зарада. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и слично.

Од рубрика у часопису издајамо: Порези, Рачуноводство, Буџетско рачуноводство, Пословне финансије, Зараде.

Штампани часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” излази из штампе месечно, на преко 100 страна. У току године излази 10 бројева и 1 дво-број. У оквиру претплате, претплатници на штампано издање добијају могућност да писано, путем имејла, добију одговоре на питања у вези с темама које часопис обрађује.

Под слоганом „Будимо на вези” часопис је отворен за сва питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике, а читаоци их могу упутити на адресу главног и одговорног уредника: zeljko.albaneze@ingpro.rs.

Такође, претплатници могу и сами предлагати теме које су важне за њихово пословање.

Најважније о рубрикама у часопису:

ЗАРАДЕ И ДРУГА ЛИЧНА ПРИМАЊА

Актуелне обрачунае зарада, накнаде зарада и друга примања запослених из радног односа и других лица која ангажују послодавци по уговорим ван радног односа, објашњавамо кроз њихове обрачунае са становишта Закона о раду, али и са становишта примене пореских прописа.

ФИНАНСИЈЕ И РАЧУНОВОДСТВО

Пратимо рачуноводствене промене привредних субјеката од отварања пословних књига на почетку године, преко актуелних промена у току године, до пописа и састављања годишњег рачуна.

ПОРЕСКИ ПРОПИСИ

Пратимо и објашњавамо примену свих пореских прописа – ПДВ, акцизе и порески поступак, али и примену пореза и доприноса на лична примања запослених и других лица, као и пореске обавезе по основу покретне и непокретне имовине, капитала и сл. Нећемо заборавити ни примену прописа о избегавању међународног двоструког опорезивања.

БУЏЕТСКО РАЧУНОВОДСТВО

Месечно пратимо пословање буџетских корисника и дајемо актуелне обрачунае у књиговодству по буџетским прописима.

ПЛАТЕ И ДРУГА ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ КОД БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА

Паралелно са зарадама, дајемо и примере обрачуна плата и других личних примања запослених и других лица код буџетских корисника, уважавајући специфичности обрачуна у здравству, просвети али и у јединицама локалне самоуправе, посебно имајући у виду предстојећу примену законских прописа о платама у јавном сектору.

ОСТАЛО:

- новине у платном промету,
- актуелности у спровођењу царинских прописа,
- тумачења министарстава,
- актуелни месечни статистички подаци.

Часопис можете поручити телефоном: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822 или имејлом: office@ingpro.rs

Садржај

■ Расподела добити привредних друштава за 2016. годину	4
■ Покриће губитка по годишњем рачуну за 2016. годину	8
■ Рачуноводствено евидентирање накнадних догађаја после окончања годишњег биланса	11
■ Карактеристике у исплати дивиденди акционарима – резидентима Србије – по годишњем рачуну за 2016. годину	15
■ Избегавање међународног двоструког опорезивања дивиденди	20
■ Исплата и опорезивање примања запослених и чланова управе привредног друштва по основу учешћа у добити	27
■ Повећање основног капитала акционарског друштва из нето имовине друштва	31
■ Консолидовање годишњих финансијских извештаја за 2016. код корисника јавних средстава који примењују контни план за буџетски систем	36
■ Евидентирање средстава од „родитељског динара“ у установама образовања	43
■ Усклађени динарски износи акциза у примени од 1. 2. 2017. године	46
■ Новине у коришћењу пореског идентификационог броја (ПИБ)	48
■ Накнада за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије од 1. фебруара 2017. наплаћује се у износу од 0,093 дин./kWh	49

■ Основни елементи обрачуна годишњег пореза на доходак грађана за 2016. годину	50
■ Коришћење непотпуне царинске декларације при увозу робе	53
■ Органи који су у државама са којима Република Србија примењује уговоре о избегавању двоструког опорезивања надлежни за давање тумачења и примену тих уговора, укључујући и издавање потврда о резидентности	56
■ Календар пореских обавеза за март 2017. године	59
■ Подаци од значаја за рад пословних субјеката – Износ личних примања запослених и других лица и њихов порески третман – на основу просечне зараде у републици у месецу јануару 2017. године од 57.231 динара	60
■ ПРИЛОГ: Утврђивање опорезиве добити и пореза на добит за 2016. годину – исказивање података у ПБ-1 и ПДП	67

РАСПОДЕЛА ДОБИТИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА за 2016. годину

Правни аспект расподеле добити и покриће губитка за различите правне форме привредних друштава регулисан је *Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015 – даље: Закон)* и оснивачким актима друштава.

У складу са *Правилником о Конјинном оквиру и садржини рачуна у Конјинном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – даље: Правилник)* на рачуну 340 – Нераспоређени добитак ранијих година, исказује се кумулирани нераспоређени добитак ранијих година. Ова акумулирана нераспоређена добит исказана представља предмет расподеле у рачуноводственом смислу. То значи да је **предмет расподеле добит као обрачунска категорија која је првенствено настала као разлика између прихода и расхода остварених у претходном периоду, али која може садржати и ефекте примене појединих Међународних рачуноводствених стандарда – МРС, односно Међународних стандарда финансијског извештавања – МСФИ (даље: МРС/МСФИ), као и Међународној стандарда финансијског извештавања (ИФРС) за мале и средње ентитете** (даље: МСФИ за МСП).

1. РАСПОДЕЛА ДОБИТИ У АКЦИОНАРСКОМ ДРУШТВУ

На основу усвојених финансијских извештаја, скупштина акционара доноси одлуку о расподели добити и покрићу губитака. Добит акционарског друштва се према члану 270. став 1. Закона **распоређује следећим редоследом:**

- 1)** за покриће губитака пренесених из ранијих година;
- 2)** за законске резерве, ако су оне предвиђене посебним законом.

Ако након распоређивања добити за сврхе из става 1. члана 270. Закона преостане део добити, скупштина га може расподелити за следеће намене:

- 1)** за резерве, ако их је друштво утврдило статутом (статутарне резерве);
- 2)** за дивиденду, у складу са Законом.

Треба имати у виду и да се у складу са чланом 295. Закона основни капитал акционарског друштва, између осталог, може повећати и по основу расподеле нераспоређене добити и резерви друштва расположивих за те намене (повећање из нето имовине друштва). **Ова одредба значи да се добит акционарског друштва може расподелити и за повећање капитала акционарског друштва под условима и на начин прописан Законом.** Према члану 305. Закона **нераспоређена добит и резерве друштва могу се претворити у основни капитал само ако друштво није исказало губитак у финансијским извештајима на основу којих се доноси одлука о повећању основног капитала.**

Пример 1: Расподела добити за повећање капитала и резерве

Акционарско друштво је на седници скупштине акционара донело одлуку да се нераспоређена добит ранијих година, у износу од 1.350.000 динара, расподели за следеће намене:

- за статутарне резерве у складу са статутом, у износу од 350.000 динара;
- за повећање капитала у износу од 1.000.000 динара издавањем нове емисије акција од 1.000 обичних акција номиналне вредности 1.000 динара. Право на акцију нове емисије ће у складу са Законом имати акционари на дан 20. 4. 2017. године – дан доношења одлуке скупштине – тако што ће на сваку акцију коју већ поседују добити по једну акцију нове емисије. Одлука о повећању капитала је регистрована у надлежном регистру (АПР).

приме дивиденду. То је моменат доношења Одлуке о расподели дивиденди који уобичајено претходи моменту исплате новца по основу дивиденде.

Међутим, према *Правилнику о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014)*, приходи од дивиденди се признају у висини наплаћених прихода, односно у висини приписаних дивиденди основном капиталу, што значи да, уколико је у нашем примеру друштво „А” микро правно лице, оно не би имало два става за књижење, односно не би ништа књижило по основу доношења Одлуке о расподели дивиденде, већ само када се изврши исплата и то на следећи начин:

Р. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1)	241		Текући (пословни) рачуни	4.000.000	
		660	Финансијски приходи од матичних и зависних правних лица		4.000.000
– по изводу са текуће рачуна за улажу дивиденде					

Пример 4. Распдела дивиденде члановима друштва – правним лицима

На редовној годишњој скупштини чланова друштва у марту 2017. године донета је одлука да се нераспоређена добит Друштва распдели:

– за статутарне резерве	400.000 динара
– за 2 члана друштва (правна лица резиденти) по ...	300.000 динара

Књижење:

Р. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1)	340		Нераспоређени добитак ранијих година	1.000.000	
		322	Статутарне и друге резерве		400.000
		461 0	Обавезе за дивиденде (члан друштва „А”)		300.000
		4612	Обавезе за дивиденде (члан друштва „А”)		300.000
– по одлуци о расподели добити					

Напомена: На дивиденду која се исплаћује домаћим правним лицима – резидентима Републике Србије не плаћа се порез по одбитку.

* * *

ПОКРИЋЕ ГУБИТКА ПО ГОДИШЊЕМ РАЧУНУ за 2016. годину

Покриће губитка за различите правне форме привредних друштава регулисано је *Законом о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, бр. 36/2011 и 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015, даље: Закон)* и оснивачким актима друштава.

Покриће губитка за 2016. и раније године код акционарских друштава и код друштава са ограниченом одговорношћу врши се првенствено из нераспоређене добити и то по усвајању финансијских извештаја за пословну годину. Покриће губитка може се спровести и на терет резерви формираних за те намене и смањењем основног капитала под условима прописаним Законом. Одлуку о покрићу губитка доноси Скупштина друштва. Чланови Друштва учествују у покрићу губитка друштва сразмерно својим уделима у друштву, ако оснивачким актом није другачије одређено.

У складу са чланом 321. Закона, **смањење основног капитала акционарског друштва ради покрића губитка може се вршити само ако друштво не располаже нераспоређеном добити и резервама које се могу користити за те намене и у износу који не може бити већи од износа губитака који се покривају.** Одлука о смањењу основног капитала ради покрића губитка пријављује се ради регистрације и објављивања у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Ни Законом ни прописима из области рачуноводства није прописан рок у коме је привредно друштво дужно да изврши покриће губитка, што упућује да исти може остати непокривен независно од тога да ли друштво има или не средства за његово покриће. Међутим, имајући у виду одредбе члана 305. Закона по којима се нераспоређена добит и резерве друштва могу претворити у основни капитал само ако друштво није исказало губитак у финансијским извештајима на основу којих се доноси одлука о повећању основног капитала, значи да се на посредан начин говори о времену покрића губитка јер уколико друштво има намеру да повећа основни капитал или резерве, а има исказан губитак, мора прво покрити тај губитак. Такође, посредно на време покрића губитка упућују и одредбе члана 270. Закона којима се уређује редослед расподеле добити који је стриктно прописан, па је прва тачка у том редоследу покриће губитка из ранијих година. И овим чланом се на посредан начин упућује на то да **уколико друштво жели да повећава резерве или капитал или исплати дивиденде, то не може учинити пре него што покрије губитак ранијих година.**

Рачуноводствени аспект покрића губитка ранијих година

У складу са *Правилником о Конјном оквиру и садржини рачуна у Конјном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике („Сл. гласник РС”, бр. 95/2014 – даље: Правилник)*, на рачунима групе 35 исказује се губитак ранијих година и губитак текуће године, у оквиру следећих основних рачуна:

- 350 – Губитак ранијих година;
- 351 – Губитак текуће године.

На рачунима групе 35 губитак се исказује само до висине укупног капитала. **Губитак изнад висине капитала исказује се на рачуну 290.**

У рачуноводственом смислу, губитак представља умањење односно исправку вредности основног капитала.

Према Правилнику, покриће губитка врши се на терет рачуна 340 – Нераспоређени добитак ранијих година, и рачуна групе 32 и 33, у складу са законом и општим или другим актом правног лица односно предузетника.

Пример 3: Покриће губитка додатним уплатама друштва

Једночлано друштво с ограниченом одговорношћу усвојило је финансијски извештај за 2016. годину и донета је Одлука да се губитак ранијих година у износу од 600.000 динара покрије на следећи начин:

- из целокупне расположиве нераспоређене добити у износу од 420.000 динара;
- додатном уплатом оснивача ради покрића губитка у износу од 180.000 динара. Оснивач је уплатио наведени износ.

Извршена је уплата оснивача на текући рачун ради покрића губитка ранијих година у износу од 180.000 динара.

Р. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
3)	340		Нераспоређени добитак ранијих година	420.000	
	228		Остала краткорочна потраживања	180.000	
		350	Губитак ранијих година		600.000
– <i>по одлуци скупштинe друштва о покрићу губитка</i>					
3а)	241		Текући (пословни) рачуни	180.000	
		228	Остала краткорочна потраживања		180.000
– <i>по изводу текуће рачуна за годишњу уплату ради покрића губитка</i>					

* * *

РАЧУНОВОДСТВЕНО ЕВИДЕНТИРАЊЕ НАКНАДНИХ ДОГАЂАЈА ПОСЛЕ ОКОНЧАЊА ГОДИШЊЕГ БИЛАНСА

Накнадни догађаји или догађаји после извештајног периода су повољни или неповољни догађаји који настају између краја извештајног периода (31. 12) и датума када су финансијски извештаји одобрени за објављивање.

Рачуноводствено евидентирање ових накнадних догађаја у зависности од рачуноводствене регулативе коју примењује правно лице, врши се у складу са:

- *Међународним рачуноводственим стандардом – МРС 10 Догађаји после извештајног периода* („Сл. гласник РС”, бр. 35/2014 – даље: МРС 10);
- одељком 32. Догађаји после извештајног периода *Међународног стандарда финансијског извештавања (ИФРС) за мале и средње ентитете* („Сл. гласник РС”, бр. 117/2013 – даље: МСФИ за МСП); и
- чланом 10. *Правилника о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица* („Сл. гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014 – даље: Правилник за микро и друга правна лица).

Сва три оквира финансијског извештавања разликују:

- 1) корективне догађаје после извештајног периода** – догађаје који пружају доказ о околностима које су постојале на крају извештајног периода; и
- 2) некорективне догађаје после извештајног периода** – догађаје који указују на околности које су настале после извештајног периода.

1. Корективни догађаји после извештајног периода

Када настану корективни догађаји, друштво је у обавези да изврши корекцију износа исказаних у финансијским извештајима текућег периода, односно исказаних под 31. 12. 2016. године. **Примери корективних догађаја** који настају после извештајног периода, а захтевају корекцију позиција у финансијским извештајима са стањем на 31. 12:

- одобрење накнадних попуста (супер рабата и сл.), с тим да је књижно одобрење издато после дана биланса, а пре одобрења финансијских извештаја;
- пријем судског решења након дана биланса стања којим се утврђује да је правно лице имало одређену обавезу на дан биланса стања, а дотична обавеза није укалкулисана и књижена;
- утврђивање стања износа учешћа у добитку или исплаћених накнада након дана биланса, уколико је правно лице на дан биланса стања имало садашњу или изведену обавезу за сваку такву исплату као резултат догађаја насталих пре тог датума;
- откривање криминалних радњи или грешака које показују да су финансијски извештаји нетачни;
- наплата потраживања од купаца после дана биланса за које је на дан биланса извршена исправка вредности или отпис;
- одлазак купца у стечај након дана биланса стања за чије потраживање није извршена исправка вредности или отпис на дан биланса;
- продаја залиха испод набавне цене односно цене коштања после дана биланса, за које на дан биланса није извршено вредносно усклађивање за губитке због обезвређивања.

Пример 1. Одобравање супер рабата после 31. 12.

Друштво је 28. фебруара 2017. године обрачунало и одобрило супер радату купцима за испоручену робу у 2016. години у висини од 1.000.000 динара плус обрачунавши ПДВ 200.000 динара. Извршено је књижење на дан биланса и у јануару месецу. У јануару месецу купац је издао обавештење о исправци одбитка претходног пореза.

Пример 4. Обезвређење залиха робе после 31. 12.

1) На дан 31. 12. 2016. године друштво има залихе робе у промету на велико, чија је набавна вредност 1.000.000 динара. На дан биланса стања је проценом утврђено да не постоје разлози за обезвређење залиха робе. Међутим, у фебруару 2016. године руководство је донело одлуку да се залихе продају испод набавне вредности робе и то за износ од 650.000 динара.

Књижење корективног догађаја под 31. 12. 2016. године је следеће:

Р. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1)	584		Обезвређење залиха материјала и робе	350.000	
		139	Исправка вредности робе		350.000
– за извршено обезвређење залиха робе до одобрења финансијског извештаја – корективни догађај до 31. 12. 2016.					

2. Некорективни догађаји после извештајног периода

Некорективни догађаји после извештајног периода представљају пословне промене праћене одговарајућом документацијом, које су настале после дана биланса а пре одобрења финансијских извештаја од стране руководства. Ове промене не проузрокују корекцију износа у пословним књигама и финансијским извештајима текућег периода. **Некорективни догађаји се не исказују у финансијским извештајима текућег периода, већ се ефекти евидентирају у наредном периоду у коме су догађаји настали.** Међутим, друштва која имају обавезу састављања Напомена уз финансијске извештаје, треба да обелодане природу некорективног догађаја уколико је материјално значајан, као и процену његовог финансијског ефекта.

Карактеристични примери некорективних догађаја после извештајног периода су:

- расподела добити након дана биланса;
- значајна промена цене имовине или девизних курсева;
- значајна пословна комбинација или продаја после дана биланса;
- објављивање плана за престанак пословања;
- велике куповине или отуђење средстава после дана биланса;
- уништење великог производног погона услед природне непогоде;
- емитовање или откуп дужничких инструмената или инструмената капитала;
- преузимање значајних обавеза или потенцијалних обавеза;
- почетак судског поступка који настаје искључиво ради догађаја насталих после извештајног периода.

* * *

КАРАКТЕРИСТИКЕ У ИСПЛАТИ ДИВИДЕНДИ АКЦИОНАРИМА – РЕЗИДЕНТИМА СРБИЈЕ –

по годишњем рачуну за 2016. годину

Према члану 271. став 1. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, број 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015 – у даљем тексту: Закон) **плаћање дивиденде акционарима може се одобрити одлуком о расподели добити усвојеној на редовној седници скупштине, којом се одређује и износ дивиденде. Дан седнице скупштине на којој се утврђује расподела дела добити за дивиденде, сматра се даном доношења одлуке о исплати дивиденде.**

1. Исплата дивиденди акционарима физичким лицима – резидентима

У погледу начина расподеле дивиденди акционарима, према члану 271. став 4. Закона, основно опредељење је да се дивиденда на акције исплаћује акционарима у складу са правима која произлазе из врсте и класе акција које акционари поседују на дан дивиденде, а сразмерно броју акција које поседују у укупном броју акција те класе.

У појашњењу начина исплате дивиденди најбитније су одредбе Закона у члановима 271. и 274, из чијих одредаба јасно произлази да **акционарско друштво у поступку исплате дивиденди има три етапе.**

Прва етапа је доношење одлуке о исплати дивиденди, односно то је дан на који је друштво на редовној седници скупштине донело одлуку о исплати дивиденде и износу дивиденде. Овај дан важан је и из два следећа разлога:

- 1)** после доношења одлуке о исплати дивиденде акционар коме треба да буде исплаћена дивиденда постаје поверилац друштва за износ те дивиденде;
- 2)** друштво је у обавези да о одлуци о исплати дивиденде обавести акционаре којима се исплаћује дивиденда у року од 15 дана од дана доношења те одлуке, сходном применом одредаба Закона о обавештавању акционара о седници скупштине.

Како се на обавештавање акционара о исплати дивиденде сходно примењују одредбе Закона о обавештавању акционара о седници скупштине, то је јавно друштво дужно да ову одлуку објави и на интернет страници берзе као организатора регулисаног тржишта и мултилатералне трговачке платформе (члан 335. Закона). Такође, одлука се објављује и на интернет страници друштва.

Друга етапа је дан дивиденде, односно то је дан на који се утврђује списак акционара који имају право на дивиденду. Наиме, према члану 274. Закона статутом друштва може се одредити: – дан дивиденде, или – метод одређивања дана дивиденде, на који се утврђује списак акционара који имају право на дивиденду (дан дивиденде).

Ако статутом није одређен дан дивиденде, тај дан се одређује одлуком скупштине о исплати дивиденде у складу са методом за његово одређивање, ако је она одређена статутом. У оваквом случају јавно акционарско друштво као дан дивиденде не може одредити ранији дан од дана акционара утврђеног у складу са чланом 331. Закона, а то је дан на који се утврђује списак акционара који имају право на учешће у раду седнице скупштине и пада на десети дан пре дана одржавања те седнице. Дан дивиденде је битан јер он опредељује право на дивиденду, конкретно на дан сачињавања те листе акционарско друштво на основу евиденције Централног регистра утврђује листу акционара који имају право на дивиденду.

Трећа етапа је дан плаћања, тј. дан на који се исплаћују дивиденде.

Као што се види, за остваривање права на исплату дивиденди битан је списак акционара који акционарско друштво сачињава на дан дивиденде, без обзира на то колико је власника та акција променила пре или после дана дивиденди. То такође значи да акционар који је акцију у свом

С тим у вези подсећамо да је, сходно члану 2. став 2. Закона о порезу на добит правних лица, резидентни обвезник правно лице које је основано или има седиште стварне управе и контроле на територији Републике.

На пример, на годишњој скупштини АД „А” донета је одлука да се из нераспоређеног добитка за дивиденде оснивачима – правним лицима резидентима издвоји 200.000 динара. На исплаћену дивиденду оснивачима – правним лицима не обрачунава се порез на приходе од капитала. Књижење код овог акционарског друштва је следеће:

340 – Нераспоређени добитак ранијих година	200.000,00	
461 – Обавезе за дивиденде (за расподелу добити по одлуци скупштине)		200.000,00

340 – Нераспоређени добитак ранијих година	200.000,00	
461 – Обавезе за дивиденде (за расподелу добити по одлуци скупштине)		200.000,00
461 – Обавезе за дивиденде	200.000,00	
241 – Текући (пословни) рачун (по изводу банке – за исплату дивиденде)		200.000,00

Код правног лица – једног од акционара – које прима дивиденду у висини од 80.000 динара као финансијски приход, књижење је следеће:

220 – Потраживања за камате и дивиденде	80.000,00	
669 – Остали финансијски приходи (за остварене приходе по учешћу у капиталу)		80.000,00
241 – Текући (пословни) рачун	80.000,00	
220 – Потраживања за камате и дивиденде (за уплаћену дивиденду)		80.000,00

Ограничења плаћања акционарима

Пре доношења одлуке о исплати дивиденде послодавци треба да имају у виду јасне законске одредбе о ограничењу плаћања акционарима. Конкретно, према члану 275. Закона:

1) друштво не може вршити плаћања акционарима ако је према последњим годишњим финансијским извештајима нето имовина друштва мања или би услед такве исплате постала мања од уплаћеног основног капитала, увећаног за резерве које је друштво у обавези да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје, осим у случају смањења основног капитала (нето имовина друштва у смислу Закона јесте разлика између вредности имовине и обавеза друштва);

2) укупан износ исплата акционарима за пословну годину не може бити већи од добити на крају те пословне године, увећане за нераспоређену добит из претходних периода и износе резерви предвиђених за расподелу акционарима, а умањене за непокривене губитке из претходних периода и износе резерви које је друштво у обавези да одржава у складу са законом или статутом, ако такве резерве постоје.

Акционари којима је извршено плаћање супротно наведеним одредбама, обавезни су да исти износ врате друштву ако су знали или су морали знати да се плаћање врши у супротности са одредбама Закона.

ИЗБЕГАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА ДИВИДЕНДИ

Уводне напомене

Уопштено говорећи, под „**дивидендама**” се подразумева расподела добити од стране акционарских друштава, командитних акционарских друштава, друштава са ограниченом одговорношћу или других друштава капитала. У већини уговора о избегавању двоструког опорезивања (у даљем *тексту*: УОИДО/Уговор) које је Република Србија закључила са другим државама, израз „**дивиденде**” дефинисан је на следећи начин:

Израз „дивиденде” означава доходак од акција или других права учешћа у добити која нису појављивања дуго, као и доходак од других права комисије који је порески изједначен са доходом од акција у законима државе чији је резидент комисија која врши расподелу.

Дивиденде подлежу економском двоструком опорезивању јер све земље опорезују добит коју компаније остварују од пословања на њиховој територији. Поред тога, када се ова добит у виду дивиденди расподељује акционарима, такође подлеже опорезивању порезом по одбитку (*применом пропорционалне стопе*) у тренутку њихове исплате или у време када се утврђује укупна пореска обавеза акционара. Међутим, дивиденде које остварују нерезидентни (*странци*) акционари, по правилу подлежу опорезивању порезом по одбитку, без обзира да ли су резидентни (*домаћи*) акционари обвезници таквог пореза. При томе је, такође, потребно имати у виду да прималац дивиденди, резидент друге државе, подлеже међународном двоструком опорезивању јер се поред опорезивања у држави извора дивиденди, опорезује и у држави резидентности акционара.

Овакво међународно двоструко опорезивање значајно смањује доходак по основу дивиденди и због тога све земље настоје да га отклоне закључивањем УОИДО.

Порески третман дивиденди у конкретним УОИДО између Републике Србије и других држава

Република Србија је са низом земаља закључила билатерални УОИДО дохотка и имовине, укључујући дивиденде као посебну категорију прихода од капитала.

С тим у вези напомињемо да ће се, без обзира на стопе пореза по одбитку на дивиденде предвиђене УОИДО, у Републици Србији нерезиденти и даље опорезовати по стопи пореза по одбитку, предвиђеној домаћим пореским законодавством, уколико је то за њих повољније. Наведено решење је у складу са међународном праксом. Изузетно, када нема закљученог УОИДО, дивиденде које у Србији остваре нерезидентна физичка лица, опорезују се порезом по одбитку применом пореске стопе од 15 одсто у односу на њихов бруто износ, а ако дивиденде остварују нерезидентна правна лица, стопа пореза по одбитку износи 20 одсто од бруто износа дивиденди.

У наредној табели дајемо преглед стопа пореза по одбитку на дивиденде које држава извора дивиденди (*Република Србија или односна друга држава уговорница*) може применити приликом њиховог опорезивања:

Држава	Пореска стопа (примењује се у односу на бруто износ дивиденди)		Јединствена пореска стопа ^{1,2}
	када је проценат учешћа компаније у капиталу 25%–100% ³	у осталим случајевима ⁴	
Азербејџан	-	-	10
Албанија	5	15	-
Аустрија	5	15	-
Белгија	10	15	-
Белорусија	5	15	-
Босна и Херцеговина	5	10	-
Бугарска	5	15	-

2) код исплате дивиденди нерезидентним правним лицима у ситуацији у којој предвиђена стопа пореза по одбитку на дивиденде у УОИДО износи 5 одсто (у Уговору са Јерменијом 8 одсто) од њеног бруто износа (уз услов да је, поред остало, учешће стварног власника дивиденди у капиталу домаће компаније која исплаћује дивиденде најмање 25 одсто; у Уговору са Швајцарском 20 одсто; у Уговору са Уједињеним Арапским Емиратима 5 одсто;) или ако се дивиденде исплаћују нерезидентним правним лицима која су резиденти држава са којима је у УОИДО предвиђена стопа пореза по одбитку од 10 одсто или од 15 одсто од бруто износа дивиденди; за пореске обвезнике – нерезиденте је (уз испуњене услове предвиђених УОИДО) повољније да буду опорезовани стопом пореза по одбитку предвиђеном у УОИДО, него да опорезивање буде по стопи пореза по одбитку, предвиђеној у ЗПДПЛ, која износи 20 одсто од бруто износа дивиденди (члан 40. став 1. ЗПДПЛ).

Отклањање двоструког опорезивања дивиденди

У случају међународног двоструког опорезивања дивиденди које настаје, као што је већ изложено, када дивиденде подлежу опорезивању у држави резидентности њиховог стварног власника, као и у држави извора, УОИДО са свим државама предвиђају примену метода кредита за његово отклањање. Сходно овом методу, када резидент Републике Србије остварује дивиденде које се, сходно напред наведеним члановима УОИДО, опорезују у другој држави уговорници, Република Србија (држава резидентности) одобрава одбитак од пореза на доходак (дивиденде) тог резидента – износ који је једнак износу пореза који је плаћен у тој другој држави. Међутим, овај одбитак не може бити већи од износа пореза како је обрачунат пре одобреног одбијања, који одговара порезу на доходак (дивиденде) који је остварен у тој другој држави уговорници.

Ово практично значи да се кредит одобрава само у ситуацији када је порез који је плаћен у другој држави уговорници једнак или мањи од пореза у Републици Србији. Уколико је порез плаћен у другој држави уговорници већи од пореза који се дугује у Републици Србији, Република Србија није у обавези да пореском обвезнику врати део пореза који прелази износ пореза који се дугује у Републици Србији, што практично значи да наведено лице у Републици Србији не би имало обавезу плаћања пореза.

* * *

ИСПЛАТА И ОПОРЕЗИВАЊЕ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ЧЛАНОВА УПРАВЕ ПРИВРЕДНОГ ДРУШТВА ПО ОСНОВУ УЧЕШЋА У ДОБИТИ

У члану 14. Закона о раду („Сл. гласник РС”, бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 и 75/2014) предвиђено је да се уговором о раду или одлуком послодавца може утврдити учешће запосленог у добити оствареној у пословној години, у складу са законом и општим актом. Овом одредбом Закона о раду се не утврђује право запослених на учешће у добити, али се каже да запослени могу да учествују у добити само ако је то предвиђено законом и општим актом, којима се прописују и услови и случајеви у којима запослени могу да остваре учешће у добити.

При томе ипак треба имати у виду следеће ограничење: „Како се ради о добити послодавца оствареној у пословној години, право на учешће у добити могу да остваре само запослени који су били у радном односу у календарској години за коју се врши исплата добити.” (Мишљење Министарства рада, запошљавања и социјалне политике број 011-00-149/2006-02 од 6. априла 2006. године).

Наведену категорију исплате предвиђа и Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 112/2015 – у даљем тексту: Закон) који у члану 85. став 1. тачка 13) прописује да се порез на друге приходе плаћа на примања која, сагласно закону који уређује рад, оствари запослени по основу учешћа у добити оствареној у пословној години.

Могућност исплате

Иако у Закону о привредним друштвима није предвиђена расподела оствареног добитка за намене исплате члановима друштва или запосленима из добитка, сматрамо да акционарско друштво може да врши ову исплату ако је предвиди и уреди својим општим актом. Притом имамо у виду и мишљење Министарства привреде број 011-00-30/2007-02 од 13. марта 2007. године, у коме се истиче: „Мишљења смо да није противно Закону о привредним друштвима да оснивачки акт акционарског друштва садржи одредбе о расподели добити запосленима и члановима управе”.

Као што се види, примање по основу учешћа у добитку је посебан облик примања физичких лица из добитка које има карактер других прихода, али који могу исплаћивати само привредна друштва (по Закону то су: ортачко друштво, командитно друштво, акционарско друштво и друштво са ограниченом одговорношћу – у даљем тексту: д.о.о.).

Оно што је посебно карактеристично за примање по основу учешћа у добитку је чињеница да се ово примање може исплатити не само акционарима и члановима у привредним друштвима него и запосленима у њима. Исплата по основу учешћа запослених у добитку може се вршити у виду новчане исплате, слично дивидендама. О свему овоме одлучује скупштина привредног друштва на основу статута, при чему посебно код акционарских друштава са ограниченом одговорношћу треба обратити пажњу на питање да ли се учешћа у добитку могу исплатити пре исплате дивиденди, односно да ли ова друштва могу доћи у ситуацију да исплатом учешћа у добитку запосленима, потроше средства из добитка за дивиденде акционарима односно члановима. Очигледно да оваква практична питања морају бити разјашњена актима друштва, а затим и одлукама органа друштва.

Обрачун и исплата учешћа у добити

Приликом одлучивања о исплати учешћа у добитку треба се одредити за:

- 1) утврђивање масе средстава за укупну исплату;
- 2) расподелу средстава на појединце (пошто је у питању учешће запослених у добитку, основ за индивидуалну расподелу може бити учешће запослених у оствареним бруто зарадама у току године или неко друго мерило које се утврди актима послодавца).

Књижење:

Р. бр.	Конто		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
1)	340		Нераспоређена добит ранијих година	109.170	
		464	Обавезе према члановима управног и надзорног одбора		60.000
		4890	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (порез)		17.467
		4891	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (допринос ПИО)		22.707
		4892	Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (допринос за здравствено)		8.996
– за расподелу нераспоређене добити за учешће члана надзорног одбора					
2)	464		Обавезе према члановима управног и надзорног одбора	60.000	
	4890		Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (порез)	17.467	
	4891		Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (допринос за ПИО)	22.707	
	4892		Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине (допринос за здравствено)	8.996	
		241	Текући (пословни) рачуни		109.170
– за исплату учешћа у добити члану надзорног одбора и плаћање прописаних обавеза					

По основу ове исплате исплатилац прихода дужан је да надлежном пореском органу поднесе пореску пријаву на Обрасцу ППП-ПД, као и Образац М-УН – Пријава о уплати доприноса по основу уговорене накнаде.

* * *

ПОВЕЋАЊЕ ОСНОВНОГ КАПИТАЛА АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА ИЗ НЕТО ИМОВИНЕ ДРУШТВА

Из исказаног добитка, оствареног по годишњем рачуну за 2016. годину или за раније године, акционарско друштво има обавезу најпре да покрије евентуалне губитке пренесене из ранијих година, затим да издвоји за резерве у складу са посебним законом или сопственим општим актом, а затим може преостали добитак да усмери за дивиденде, учешће запослених и чланова управног и надзорног одбора у добити, као и **за повећање постојећег основног капитала**. Ово повећање основног капитала претварањем расположиве нераспоређене добити јесте **тзв. затворена емисија акција пошто је намењена само постојећим акционарима, односно овде нема јавне понуде акција, те није потребан проспект за ову емисију акција.**

Закон о привредним друштвима („Сл. гласник РС”, број 36/2011, 99/2011, 83/2014 – др. закон и 5/2015 – у даљем тексту: Закон) дозвољава повећање основног капитала из нето имовине друштва, тј. из нераспоређене добити и резерви друштва расположивих за те намене (**према члану 44. став 2. Закона нето имовина јесте разлика између вредности имовине и обавеза друштва**). Овај поступак је регулисан члановима од 305. до 312. Закона и може бити врло интересантан сада, по окончању годишњих обрачуна и утврђивању добитка код акционарских друштава. Зато повећање основног капитала из добити јесте у ствари прераспоређивање капитала друштва након чега укупан капитал остаје непромењен, али се унутар тога за исти износ смањује позиција нераспоређене добити, а повећава основни капитал.

Осим поменутог Закона, код повећања основног капитала из нето имовине морају се поштовати и прописи који регулишу финансијско тржиште, а то је Закон о тржишту капитала („Сл. гласник РС”, бр. 31/2011, 112/2015 и 108/2016). Битна одредба овог закона садржана је у члану 12. став 1. тачка 9), а прописује да одобрење проспекта за издавање акција није обавезно када се врши издавање акција које ће бити додељене без накнаде постојећим акционарима.

Законске одредбе о повећању основног капитала из нето имовине друштва

а) Основне претпоставке

Повећању основног капитала из нето имовине друштва Закон у члану 305. став 2. поставља битан предуслов – нераспоређена добит може се претворити у основни капитал само ако друштво није исказало губитак у финансијским извештајима на основу којих се доноси одлука о повећању основног капитала. Значи, ако је друштво исказало губитак у пословању за 2016. годину, не може се повећати основни капитал друштва са позивом на тај финансијски извештај. Изузетно, према ставу 3. истог члана друштво може, под условом да претходно изврши покриће губитка, повећати основни капитал из нераспоређене добити која преостане по покрићу тог губитка.

Истовремено, према члану 306. Закона, у случају јавног акционарског друштва и друштва које подлеже обавези ревизије, финансијски извештаји на основу којих се доноси одлука о повећању основног капитала из нето имовине друштва морају имати позитивно мишљење ревизора у смислу закона који уређује ревизија. У овом случају одлука о повећању основног капитала може се заснивати и на финансијским извештајима за претходну пословну годину, али само под условом да друштво региструје такву одлуку у складу са законом о регистрацији у року од шест месеци од дана усвајања тих финансијских извештаја од стране скупштине.

Упис повећања основног капитала

Упис повећања основног капитала у Централни регистар врши се на начин утврђен чланом 311. Закона. Према тим одредбама, уз захтев Централном регистру за упис нових акција и њихових ималаца, односно за упис повећања номиналне или рачуноводствене вредности код акција без номиналне вредности по основу повећања капитала из нето имовине друштва, доставља се:

- 1) одлука о повећању капитала;
- 2) доказ о регистрацији одлуке о повећању капитала, у складу са законом о регистрацији;
- 3) писана изјава законског заступника друштва о испуњености услова из чл. 305. и 306. Закона (да друштво нема непокривених губитака и да је мишљење ревизора позитивно).

Захтев Централном регистру подноси се у року од пет радних дана од дана регистрације одлуке о повећању капитала, у складу са законом о регистрацији.

Јавно акционарско друштво дужно је да истовремено са подношењем захтева Комисији за хартије од вредности достави обавештење о повећању капитала из нето имовине друштва.

Остали моменти

Према ставу Министарства за финансије, у случају када се нераспоређени добитак у складу са прописима распоређује на повећање основног капитала, такво распоређивање нема карактер личних примања, па нема обавезе плаћања пореских обавеза на лична примања. Такође, оваква расподела не значи исплату дивиденди, па ни по том основу не постоји обавеза утврђивања и плаћања пореских обавеза. Зато треба правити разлику овог начина повећања основног капитала од повећања које се остварује када се дивиденде исплаћују у новим акцијама друштва. Наиме, када се дивиденде уместо у новцу исплаћују у акцијама (или кроз повећане номиналне вредности акција постојећих акција), такође се врши затворена емисија постојећим акционарима и повећање основног капитала, али се у овом случају на вредност додељених нових акција плаћа порез као на исплату дивиденди.

Књиговодствено евидентирање повећања основног капитала:

Пример:

1. Акционарско друштво има основни капитал у износу од 500.000,00 дин. и нераспоређени добитак у износу од 200.000,00 дин. Скупштина акционара је донела одлуку да целокупан износ нераспоређеног добитка искористи за увећање основног капитала.

Дневник главне књиге

Р. бр.	Број рачуна		Опис промене	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1.	340		Нераспоређена добит ранијих година	200.000,00	
		300	Акцијски капитал		200.000,00
			За повећање основног капитала		

* * *

КОНСОЛИДОВАЊЕ ГОДИШЊИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА ЗА 2016. КОД КОРИСНИКА ЈАВНИХ СРЕДСТАВА КОЈИ ПРИМЕЊУЈУ КОНТНИ ПЛАН ЗА БУЏЕТСКИ СИСТЕМ

1. Законска регулатива

Састављање и подношење консолидованих годишњих извештаја корисника јавних средстава који примењују контни план за буџетски систем, за 2016. годину, спроводи се применом следећих прописа:

- Законом о буџетском систему („Сл. гласник РС”, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015, 103/2015 и 99/2016 – у даљем тексту: Закон);
- Уредбом о буџетском рачуноводству („Сл. гласник РС”, бр. 125/2003 и 12/2006 – у даљем тексту: Уредба);
- Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, 16/2016, 49/2016 и 107/2016 – у даљем тексту: Контни план за буџетски систем);
- Правилником о начину припреме, састављања и подношења финансијских извештаја корисника буџетских средстава, корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање и буџетских фондова („Сл. гласник РС”, бр. 18/2015 – у даљем тексту: Правилник о финансијским извештајима);
- Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Сл. гласник РС”, бр. 103/2015); као и
- одлукама о буџету локалне власти за 2016. годину.

Из наведених прописа издвајамо следеће одредбе у вези са консолидовањем.

Сходно члану 2. Закона, консолидација је исказивање прихода и примања и расхода и издатака више међусобно повезаних буџета и ванбуџетских фондова, као да се ради о јединственом субјекту; да би се избегло двоструко рачунање, консолидацијом се искључују међусобни трансфери између истих, као и између различитих нивоа власти.

С обзиром на то да консолидовање финансијских извештаја врше директни корисници буџетских средстава који у својој надлежности имају индиректне кориснике, као и Републички фонд за здравствено осигурање (РФЗО) који у својој надлежности има индиректне кориснике средстава организација за обавезно социјално осигурање, **Директни корисници средстава буџета Републике** који под својом надлежношћу немају индиректне кориснике средстава буџета, припремају годишњи извештај и подносе га Управи за трезор, **и не спроводе поступак консолидације.**

Републички фонд за здравствено осигурање саставља консолидовани годишњи извештај о извршењу финансијског плана најкасније до **30. априла 2017. године** и подноси га Управи за трезор такође.

Локални орган управе надлежан за послове финансија града саставља консолидовани извештај града и подноси га Управи за трезор до **1. јула 2017. године.**

Подсећамо да је чланом **5. став 6. Уредбе** прописано да корисници буџетских средстава могу водити рачуноводствене евиденције и према обрачунској основи за потребе интерног извештавања под условом да се финансијски извештаји израђују **на готовинској основи ради консолидованог извештавања.** То значи да се консолидовање финансијских извештаја не може спроводити ако се у току године воде рачуноводствене евиденције по обрачунској и готовинској основи, већ је потребно сва књижења која су вођена у току године на обрачунској основи, свести на готовинску основу зато што се финансијски извештаји израђују у складу са овом уредбом **искључиво на готовинској основи, што је предуслов за састављање и подношење консолидованих финансијских извештаја.**

– Текући расходи, 500000 – Издаци за нефинансијску имовину и 600000 – Издаци за отплату главнице и набавку финансијске имовине). Полазећи од такве околности, јавља се проблем у вези са реалним утврђивањем разлике између одобрених средстава и извршења које је исказано у III делу Обрасца 5. Закључно би се могло рећи да буџетски корисници **могу да искажу** само текуће приходе и примања, **без могућности укључења** и извора из претходног периода: извор 13 – нераспоређени вишак прихода из ранијих година, извор 14 – неутрошена средства приватизације из ранијих година и 15 – Финансијка помоћ ЕУ, који су у 2016. години коришћени за покриће расхода и издатака. На основу изнетог подаци у вези са утврђивањем резултата пословања из трећег дела Обрасца 5 нису идентични подацима о утврђеном резултату пословања који се исказује у Обрасцу 2 – Биланс прихода и расхода. Та неподударност података проистиче из чињенице да је утврђивање резултата пословања у Обрасцу 5 засновано искључиво на текућим приходима и примањима, односно расходима и издацима, који се односе на 2016. годину.

* * *

ЕВИДЕНТИРАЊЕ СРЕДСТАВА ОД „РОДИТЕЉСКОГ ДИНАРА” У УСТАНОВАМА ОБРАЗОВАЊА

1. Законска регулатива

За финансирање појединих активности које су дефинисане наставним плановима и програмима у предшколском, основном и средњем образовању, врши се прикупљање новчаних средстава – тзв. „**родитељски динар**” – од родитеља ђака, донатора, спонзора, јединица локалне самоуправе, на принципу добровољности, а у складу са чл. 160. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС”, број 72/2009... и 62/2016 – одлука УС, у даљем тексту: Закон). Активности које се финансирају из наведених средстава су ваннаставне активности у које се убрајају: организовање ђачких кухиња, набавка уџбеника и школског прибора, рекреативна настава, извођење ђачких екскурзија, излета и наставе у природи. Према одредби члана 58. став 5. тачка 7) Закона, Савет родитеља предлаже школском одбору намену коришћења средстава прикупљених од родитеља.

Средства „родитељског динара” воде се на посебном подрачуну код Управе за трезор. За прикупљена средства издаје се признаница која се евидентира у благајничком извештају преко посебно отворене благајне, а прикупљена средства се наредног дана уплаћују на посебно отворени подрачун код Управе за трезор.

2. Евидентирање средстава од родитељског динара у школама

Ради праћења реализације ваннаставних активности у школама и правилне употребе „родитељског динара”, школа треба да спроведе следеће активности:

1) да отвори посебан подрачун у Министарству финансија – Управи за трезор. Поступак за отварање посебног евиденционог рачуна је следећи:

- школа се обраћа директном кориснику са захтевом и попуњеним обрасцима за отварање рачуна;
- директни корисник у складу са Законом о буџетском систему даје сагласност за отварање подрачуна, коју доставља Министарству финансија – Управи за трезор на реализацију;
- након отварања рачуна Министарство финансија – Управа за трезор обавештава школу достављањем броја рачуна преко кога се може вршити пријем средстава и исплата трошкова;

2) приликом израде предрачуна за активности и намене које се финансирају из „родитељског динара”, може урачунати само оне трошкове који су у непосредној вези са реализацијом конкретних активности. То значи да поред трошкова услуга по фактурама добављача, у цену могу да се укалкулишу и трошкови платног промета, као и трошкови канцеларијског материјала;

3) све трансакције у вези са прикупљањем и трошењем средстава од „родитељског динара”, евидентира у складу са Правилником о стандардном класификационом оквиру и контном плану за буџетски систем („Сл. гласник РС”, број 16/2016, 49/2016 и 107/2016), где је у оквиру аналитичког конта 742370 – Приходи индиректних корисника буџетских средстава које се остварују додатним активностима, прописан **субаналитички конто 742378 – Родитељски динар за ваннаставне активности**.

Школе прикупљена средства од „родитељског динара” исказују као текуће приходе на конту 742378, а утрошак тих средстава исказују као расходе преко конта класе 400000 – Текући расходи и класе 500000 – Издаци за нефинансијску имовину.

Међутим, како се ради о строго наменским средствима за финансирање ваннаставних активности од „родитељског динара”, одговарајућа евиденција може се обезбедити отварањем субсубаналитичких конта у оквиру прописаних субаналитичких конта.

У оквиру класе 400000 могу се отворити следећа субсубаналитичка конта и то:

- 423911-1 Остале опште услуге – Ђачка кухиња;
- 423911-2 Остале опште услуге – Екскурзије;
- 423911-3 Остале опште услуге – Излети;

Књижење :

Р. бр.	Кonto		ОПИС	Износ	
	дугује	потражује		дугује	потражује
1	2	3	4	5	6
1.	121311-1		Главна благајна – родитељски динар за набавку уџбеника	200.000,00	
		742378	Родитељски динар за ваннаставне активности		200.000,00
<i>– за уилаћена средсџва ѓреко блајајне</i>					
2.	121113		Прелазни рачун	200.000,00	
		121311-1	Главна благајна – родитељски динар за набавку уџбеника		200.000,00
<i>– за уилаџу јоџовине на јодрачун</i>					
3.	121112-1		Текући рачун – родитељски динар	200.000,00	
		121113	Прелазни рачун		200.000,00
<i>– јо изводу Ујраве за јџрезор</i>					
4.	523311-1		Залихе готових производа – набавка уџбеника	200.000,00	
		252111	Добављачи у земљи		200.000,00
<i>– јо факџури добављача</i>					
5.	021312-1		Роба за даљу продају – набавка уџбеника	200.000,00	
		311251-1	Залихе робе за даљу продају уџбеника		200.000,00
<i>– за јџримљене уџбенике</i>					
6.	311251-1		Залиха робе за даљу продају уџбеника	200.000,00	
		021312-1	Роба за даљу продају – набавка уџбеника		200.000,00
<i>– за извршену расјоделу уџбеника ученицима</i>					
7.	252111		Добављачи у земљи	200.000,00	
		121112-1	Текући рачун – родитељски динар		200.000,00
<i>– јлаћање јо факџури добављача</i>					

У наведеном примеру књижења није посебно евидентиран претходни ПДВ јер се, сходно чл. 25. став 2. тачка 13. Закона о порезу на додату вредност, ПДВ не плаћа на промет услуга образовања (предшколско, основно, средње, више и високо), као ни на, са њима непосредно повезан, промет добара и услуга од стране лица регистрованих за обављање тих делатности.

УСКЛАЂЕНИ ДИНАРСКИ ИЗНОСИ АКЦИЗА у примени од 1. 2. 2017. године

У „Службеном гласнику РС” број 7/2017 објављени су нови УСКЛАЂЕНИ ДИНАРСКИ ИЗНОСИ АКЦИЗА, који се примењују од 1. фебруара 2017. године.

Р. бр.	Врста акцизног производа	Усклађени износи акцизе
1.	Деривати нафте: 1) оловни бензин (тар. ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 51 00 и 2710 12 59 00); 2) безоловни бензин (тар. ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 41 00, 2710 12 45 00, 2710 12 49 00 и 2710 20 90 11); 3) гасна уља (тар. ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 43 00, 2710 19 46 00, 2710 19 47 00, 2710 19 48 00, 2710 20 11 00, 2710 20 15 00, 2710 20 17 00 и 2710 20 19 00); 4) керозин (тар. ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 19 21 00 и 2710 19 25 00); 5) течни нафтни гас (тар. ознаке номенклатуре ЦТ: 2711 12 11 00 до 2711 19 00 00); 6) остали деривате нафте који се добијају од фракција нафте које имају распон дестилације до 380°C (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2710 12 11 00, 2710 12 15 00, 2710 12 21 00, 2710 12 25 00, 2710 12 90 00, 2710 19 11 00, 2710 19 15 00, 2710 19 29 00, 2710 19 31 00, 2710 19 35 00, 2710 19 99 00, 2710 20 90 19 и 2710 20 90 99).	56,71 дин./л 53,34 дин./л 54,86 дин./л 63,93 дин./кг 41,65 дин./кг 63,93 дин./кг
2.	Биогорива и биотечности (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 3826 00 10 00 и 3826 00 90 00);	53,59 дин./л
3.	Алкохолна пића: 1) ракије од воћа, грожђа, вина и друге воћне ракије са додатком екстракта биља, делова биља или пољопривредних производа; 2) ракије од житарица и осталих пољопривредних сировина; 3) остала јака алкохолна пића; 4) нискоалкохолна пића; 5) пиво.	125,98 дин./л 321,05 дин./л 206,24 дин./л 21,33 дин./л 24,38 дин./л
4.	Кафа: 1) непржена кафа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 0901 11 00 00 и 0901 12 00 00; 2) пржена кафа из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 0901 21 00 00 и 0901 22 00 00; 3) љуспице и опне од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 0901 90 10 00; 4) екстракти, есенције и концентрати од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2101 11 00 00; 5) замене кафе које садрже кафу из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 0901 90 90 00; 6) мешавина екстракта, есенција и концентрата од кафе са прженом цикоријом и осталим прженим заменама кафе или екстрактима, есенцијама и концентратима тих производа (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ: 2101 11 00 00, 2101 30 11 00, 2101 30 19 00, 2101 30 91 00 и 2101 30 99 00); 7) препарати на бази екстракта, есенција и концентрата од кафе или на бази кафе из тарифних ознака номенклатуре ЦТ: 2101 12 92 00 и 2101 12 98 00, и препарати који садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе из тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 1806 90 70 00; 8) напаци и безалкохолна пића која садрже кафу, екстракте, есенције и концентрате од кафе из тарифног броја ЦТ 2202.	85,75 дин./кг 107,18 дин./кг 117,89 дин./кг 160,78 дин./кг 321,55 дин./кг 321,55 дин./кг 321,55 дин./кг 321,55 дин./кг
5.	Дуванске прерађевине: – цигаре и цигарилоси (тарифне ознаке номенклатуре ЦТ 2402 10 00 00); – течности за пуњење електронских цигарета.	22,58 дин./ком. 4,12 дин./мл

НОВИНЕ У КОРИШЋЕЊУ ПОРЕСКОГ ИДЕНТИФИКАЦИОНОГ БРОЈА (ПИБ)

Последњим изменама Закона о пореском поступку и пореској администрацији, објављеним у „Сл. гласник РС” бр. 108/2016 (у даљем тексту: Закон), које су ступиле на снагу 6. 1. 2017. године, дато је и неколико битних новина код коришћења пореског идентификационог броја (у даљем тексту: ПИБ), на које подсећамо у наставку.

1. Прописан је нови случај када се ПИБ не може доделити

Према новој одредби у члану 26. став 2. Закона прописано је да се не може доделити ПИБ правном лицу чији је оснивач – правно лице, предузетник или физичко лице – истовремено оснивач лица коме је привремено одузет ПИБ, у складу са Законом.

Овом новом одредбом је онемогућено да оснивачи који су већ власници привредних субјеката којима је одузет ПИБ, оснивају ново правно лице или предузетничку радњу са циљем избегавања плаћања пореза.

2. Проширено је овлашћење Пореске управе у одузимању ПИБ-а

У иновираним ставу 8. члана 26. Закона додато је да када Пореска управа и у поступку **провере на основу података из службене евиденције** утврди да су у време доделе ПИБ-а постојале сметње за његову доделу, али је исти ипак додељен, Пореска управа ће решењем привремено одузети додељени ПИБ – до отклањања тих сметњи.

Као што се види, основаност додељивања ПИБ-а Пореска управа сада може да установљава и провером на лицу места на основу података из службене евиденције, а не само као до сада путем канцеларијске или теренске контроле.

3. ПИБ се може привремено вратити правном лицу у стечају

Према новом ставу 18. у члану 26. Закона пореским обвезницима према којима је отворен поступак стечаја, Пореска управа на захтев стечајног судије може вратити привремено одузети ПИБ за време трајања поступка стечаја.

Наиме, у пракси се показало да правна лица у стечају имају потребе за платним прометом или другим правним радњама у којима се употребљава ПИБ, због чега сада Закон допушта да се овим правним лицима привремено врати ПИБ. Услов за ово враћање је да се правно лице налази у стечајном поступку, дакле да стечајни поступак и даље траје и да захтев за враћање ПИБ-а поднесе стечајни судија.

4. Проширење овлашћења Агенције за привредне регистре у погледу брисања привредног субјекта из регистра

Према иновираним ставу 9. члана 29. Закона Агенција за привредне регистре не може извршити брисање привредног субјекта из прописаног регистра, регистровати статусне промене и вршити промене података који се односе на оснивача односно члана – назив, седиште, улог и облик организовања, у периоду од добијања обавештења да је привредном субјекту у складу са Законом привремено одузет ПИБ, до добијања обавештења да је поменутом субјекту ПИБ враћен.

Према овим одредбама, сада када Агенција за привредне регистре добије обавештење да је неком привредном субјекту по било ком законском основу привремено одузет ПИБ, она престаје са свим активностима из свог домена рада у вези са захтевом за неке промене које је тај привредни субјект поднео.

У складу са наведеним изменама у законској регулативи ПИБ-а извршене су и измене и прецизирања прекршајних одредаба у чл. 179. и 181. Закона.

* * *

НАКНАДА ЗА ПОДСТИЦАЈ ПОВЛАШЋЕНИХ ПРОИЗВОЂАЧА ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ ОД 1. ФЕБРУАРА 2017. НАПЛАЋУЈЕ СЕ У ИЗНОСУ ОД 0,093 дин./kWh

Законом о енергетици („Сл. гласник РС”, број 145/2014) прописано је да је гарантовани снабдевач дужан да доставља Министарству податке пошребне за утврђивање накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије, у складу са актом из члана 79. став 4. овог закона (члан 78. став 1. тачка 5) Закона).

Према одредби члана 79. став 1. Закона, **сви крајњи купци електричне енергије дужни су да плаћају накнаду за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије**, осим у случајевима утврђеним овим законом.

Влада прописује начин обрачуна, плаћања и прикупљања средстава по основу накнаде за подстицајне мере, као и начин расподеле прикупљених средстава по основу накнаде за подстицајне мере (став 3. истог члана).

Према ставу 4. овог члана Закона, Влада на предлог Министарства најкасније до краја децембра текуће године за наредну годину, утврђује висину накнаде из става 3. овог члана, која се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На основу датог овлашћења Влада је донела *Уредбу о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2017. години* („Сл. гласник РС”, број 7/2017), која је ступила на снагу **1. фебруара 2017. године**. У складу са овом уредбом **сви крајњи купци електричне енергије (правна лица, предузетници, физичка лица) плаћају посебну накнаду за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије и то у склопу обрачуна потрошње електричне енергије**.

Накнада се изражава у дин./kWh, а **висина посебне накнаде у 2017. години износи 0,093 дин./kWh**.

Да подсетимо да се под **крајњим купцем електричне енергије** подразумева **свако правно лице или физичко лице или предузетник** који купује електричну енергију за своје потребе, док је **повлашћени произвођач електричне енергије** енергетски субјект који производи електричну енергију из обновљивих извора енергије или високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије и има право на подстицајне мере у складу са одредбама Закона о енергетици. Накнада представља подстицајну меру у циљу подршке производњи енергије из обновљивих извора енергије или високоефикасне комбиноване производње електричне и топлотне енергије.

Иначе, плаћање ове накнаде није новина, иста је уведена још у јануару 2014. године, али се за сваку годину доноси нова уредба. Износ накнаде од 0,093 дин./kWh није мењан од 2015. године.

* * *

ОСНОВНИ ЕЛЕМЕНТИ ОБРАЧУНА ГОДИШЊЕГ ПОРЕЗА НА ДОХОДАК ГРАЂАНА ЗА 2016. ГОДИНУ

Одредбама чл. 87, 88. и 89. Закона о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС”, бр. 24/2001... и 112/2015 – у даљем тексту: Закон) прописано је утврђивање и плаћање годишњег пореза на доходак грађана. Пошто се пореска пријава по овом основу подноси до **15. маја 2017. године**, у овом чланку даћемо основне елементе обрачуна годишњег пореза на доходак грађана, а у наредним бројевима биће обрађени и конкретни примери са попуњавањем пореске пријаве по овом основу.

Порески обвезници

У погледу утврђивања годишњег пореза постоје две групе пореских обвезника. Наиме, према члану 87. став 1. Закона годишњи порез на доходак грађана **плаћају физичка лица** која су у календарској години остварила доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом, исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике, и то:

- 1) **резиденти за доходак остварен на територији Републике и у другој држави;**
- 2) **нерезиденти за доходак остварен на територији Републике.**

Неопорезиви износ

Према члану 87. став 1. Закона годишњи порез на доходак грађана плаћају физичка лица резиденти и нерезиденти за доходак остварен на територији Републике, који су у календарској години **остварили доходак већи од троструког износа просечне годишње зараде по запосленом**, исплаћене у Републици у години за коју се утврђује порез, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике. Конкретно, према подацима републичког органа надлежног за послове статистике („Сл. гласник РС”, бр. 5/2017) **просечна годишња зарада по запосленом, исплаћена у Републици у 2016. години, износила је 761.688,00 динара**, па када се тај износ помножи са 3, добија се **неопорезив износ за 2016. годину од 2.285.064 динара**.

Приходи који се опорезују годишњим порезом на доходак

Према одредбама члана 87. став 2. Закона **предмет опорезивања годишњим порезом на доходак грађана су приходи који су исплаћени односно остварени у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2016. године** као године за коју се утврђује годишњи порез, независно од тога на који се период исплате односе, и то годишњи збир по следећим основима:

- 1) зарада из чл. од 13. до 15б Закона;
- 2) опорезиви приход од самосталне делатности из чл. 33. и 40. Закона;
- 3) опорезиви приход од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине из чл. 55. и 60. Закона;
- 4) опорезиви приход од издавања непокретности из члана 65в Закона;
- 5) опорезиви приход од давања у закуп покретних ствари из члана 82. ст. 3. и 4. Закона;
- 6) опорезиви приход спортиста и спортских стручњака из члана 84а Закона;
- 7) опорезиви други приходи из члана 85. Закона;
- 8) приходи по основима наведеним у тач. од 1) до 7), остварени и опорезовани у другој држави за обвезнике резиденте.

Код евиденције ових прихода за опорезивање:

- 1) зараде по члановима од 13. до 15б Закона, и опорезиви приходи од ауторских права, права сродних ауторском праву и права индустријске својине, опорезиви приход спортиста и спортских стручњака и опорезиви други приходи из члана 85. Закона, умањују се за порез и доприносе за обавезно социјално осигурање, плаћене у Републици на терет лица које је остварило зараду односно опорезиве приходе;

5) родитељи односно усвојиоци.

Чланом породице се у смислу Закона сматрају брачни друг, родитељи, деца, усвојеник и усвојилац обвезника. Домаћинством се у смислу Закона сматра заједница живота, привређивања и трошења остварених прихода.

Утврђивање пореске основице

Према одредбама члана 89. Закона утврђено је прогресивно опорезивање прихода годишњим порезом на доходак грађана. Прописане су две пореске стопе: од 10% и 15%, које се примењују зависно од висине опорезивог дохотка оствареног у календарској години. Сагласно томе, пореска стопа од 10% или 15%, која је у сваком конкретном случају опорезивања годишњим порезом утврђена зависно од висине дохотка за опорезивање, примењује се на опорезиви доходак као на пореску основицу. Конкретно, годишњи порез на доходак грађана плаћа се на пореску основицу по следећим стопама:

- на износ до шестоструке просечне годишње зараде – 10%;
- на износ преко шестоструке просечне годишње зараде – 10% на износ до шестоструке просечне годишње зараде и 15% на износ преко шестоструке просечне годишње зараде.

То значи да се годишњи порез на доходак грађана плаћа у зависности од висине оствареног опорезивог дохотка, и то:

- 1) 10% – за физичко лице које је остварило опорезиви доходак у износу до шестоструке просечне годишње зараде – на износ до 4.570.128,00 динара;
- 15% – за физичко лице које је остварило опорезиви доходак у износу који је већи од 4.570.128,00 динара – износ до 4.570.128,00 динара опорезује се по стопи од 10%, а на износ изнад 4.570.128,00 динара опорезује се по стопи од 15%.

Конкретно, пошто разлика између годишњег збира прихода за 2016. годину и плаћеног пореза и доприноса, умањена за неопорезиви износ од 2.285.064,00 динара, чини доходак за опорезивање, у случају да је тај износ до 4.570.128,00 динара примењује се стопа годишњег пореза од 10%. Уколико обвезник оствари доходак за опорезивање већи од 4.570.128,00 динара, стопа годишњег пореза је 10% на износ до 4.570.128,00 динара и 15% на износ преко 4.570.128,00 динара.

Према томе, сви грађани Србије који су у 2016. зарадили више од 2.285.064 динара, дужни су да Пореској управи поднесу пријаву за плаћање годишњег пореза на доходак. Обвезници тог пореза су држављани Србије, као и странци који су свој доходак зарадили на територији Републике Србије. Пореске пријаве се подносе искључиво електронски, а рок је 15. мај 2017. године.

* * *

КОРИШЋЕЊЕ НЕПОТПУНЕ ЦАРИНСКЕ ДЕКЛАРАЦИЈЕ ПРИ УВОЗУ РОБЕ

Царинска декларација (у даљем тексту: декларација) је изјава или радња којом лице у прописаној форми и на прописан начин захтева да се роба стави у одређени царински поступак и сходно члану 87. Царинског закона („Службени гласник РС”, бр. 18/2010, 111/2012 и 29/2015):

- а)** мора да садржи податке за примену прописа којима је уређен царински поступак за који се роба пријављује, и
- б)** уз декларацију морају бити приложене све исправе неопходне за спровођење предметног царинског поступка.

Чест је случај да увозници имају потребу да допремљену страну робу одмах ставе у слободан промет или неки други царински поступак, али то нису у могућности да ураде јер не располажу свим подацима потребним за подношење декларације (нпр. подаци о царинској вредности робе) или не поседују све потребне исправе (оригинал доказа о преференцијалном пореклу робе, оригинал уверења или дозволе, изјаве које потписују овлашћена лица и сл.).

Решење наведеног проблема се налази у члану 101. став 1. тачка 1. Царинског закона који предвиђа да у случајевима и на начин које пропише Влада, **царински орган може да одобри да, ради поједностављења поступка, декларација не испуњава услове из члана 87. Царинског закона.** Тако је чланом 201. Уредбе о царински дозвољеном поступању с робом („Службени гласник РС”, бр. 93/2010, 63/2013, 145/2014, 95/2015 и 44/2016 – у даљем тексту: Уредба) прописано да царински орган има право да прими **непотпуну декларацију** која не садржи све податке који се иначе захтевају, односно уз коју нису приложене све исправе које би морале бити приложене.

Како Управа царина није дала упутство за спровођење овог поступка, неопходно је да увозник или његов царински заступник добро познају царинске прописе и исправно их тумаче.

1. Министар доноси правилник којим се прописује минимум података који се морају унети у непотпуну декларацију

Сходно члану 209. Уредбе, на захтев декларанта царински орган може прихватити **декларацију за стављање робе у слободан промет која не садржи све прописане податке** ако је иста поднета на обрасцу Јединствене царинске исправе (ЈЦИ) и садржи најмање податке који су за непотпуну декларацију прописани Правилником о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларације и других образаца у царинском поступку („Службени гласник РС”, бр. 7/2015, 45/2015, 56/2015, 88/2015 и 33/2016 – у даљем тексту: Правилник).

Према Правилнику, у **непотпуној декларацији за стављање робе у слободан промет** попуњавају се рубрике у које се уносе подаци о: пошиљаоцу, примаоцу, декларанту, паковању и наименовању робе, шифри робе, поступку, претходном документу, као и о месту и датуму подношења декларације. Ако је потребно, могу се попунити и друге рубрике.

Што се тиче других царинских поступака увозног смера, у случају подношења непотпуне декларације за:

- **поступке стављања робе у поступак активног оплемењивања, прераде под царинском контролом и привременог увоза**, попуњавају се рубрике у које се уносе подаци о: примаоцу, декларанту, паковању и наименовању робе, шифри робе, поступку, претходном документу, месту и датуму подношења декларације, а у рубрику бр. 44 се уноси број одобрења или захтева, при чему се примењује члан 273. став 1. Уредбе, док се друге рубрике попуњавају по потреби;
- **поступак царинског складиштења**, она мора садржати податке потребне за идентификацију робе на коју се односи, укључујући и количину те робе.

2) захтевати од декларанта, ако је неопходно, да положи обезбеђење у висини разлике између тог износа даждина и највећег могућег износа даждина који би могао бити обрачунат за ту робу на основу података којима располаже царинарница, применом једне од осталих метода прописаних у одредбама чл. 40. до 45. Царинског закона. Положено обезбеђење може бити готовински депозит или банкарска гаранција чији рок важења не може бити краћи од рока прописаног за допуну непотпуне декларације. Декларант је у обавези да приложи и Изјаву о обезбеђењу могућег царинског дуга по непотпуној царинској декларацији (Прилог).

У случају када би се због накнадно приложених података или исправа могла применити смањена стопа царине, односно одобрити потпуно ослобођење од плаћања увозних даждина, царински орган ће:

- 1)** одмах укњижити дажбине по смањеној стопи царине односно по стопи нула, и
- 2)** захтевати од декларанта да положи обезбеђење у висини разлике између тако обрачунаог износа даждина и износа који би требало платити да су дажбине обрачунате по редовној стопи царине.

Изузетно, царинарница може одустати од захтеваног полагања обезбеђења у вези са робом која је предмет поднетог захтева за коришћење тарифне квоте, ако утврди да у тренутку прихватања декларације за стављање робе у слободан промет тарифна квота није критична. Тарифна квота сматра се критичном када је искоришћено 90% почетног износа или када то процени Управа царина.

Не искључујући могуће накнадне измене, декларант може уместо полагања обезбеђења да захтева да царински орган одмах укњижи износ даждина који би на крају могао да се обрачуна или износ даждина обрачунат по редовној стопи царине.

5. Коначни подаци за прихваћену непотпуну декларацију морају се утврдити у року који одреди царински орган

Декларант је дужан да у року који одреди царински орган допуну непотпуну декларацију доставом података, односно подношењем исправа које су недостајале у тренутку подношења непотпуне декларације. У изузетним случајевима, када је потребно променити велики број података, уколико то царински орган дозволи, декларант може поднети допунску декларацију која испуњава услове предвиђене чланом 87. Царинског закона. Допунска декларација има исти број и датум као и непотпуна декларација, па допунска декларација и непотпуна декларација чине целину на коју се примењују прописи који су важили на дан прихватања непотпуне декларације. Стога се као меродаван датум за одређивање износа даждина које се наплаћују при стављању робе у слободан промет, узима датум прихватања непотпуне декларације.

Прилог

ИЗЈАВА

О ОБЕЗБЕЂЕЊУ МОГУЋЕГ ЦАРИНСКОГ ДУГА ПО НЕПОТПУНОЈ ЦАРИНСКОЈ ДЕКЛАРАЦИЈИ

_____ према приложеној пуномоћи, заступан по:
(назив, седиште, адреса и ПИБ декларанта)

_____ (подаци о заступнику – назив, седиште, адреса и ПИБ)

Овим у својству декларанта или заступника декларанта (непотребно прецртати), под материјалном, прекршајном и кривичном одговорношћу, дајем следећу изјаву:

Наплату могућег царинског дуга, у износу од _____ динара, по непотпуној царинској декларацији: врста _____ број _____ од _____ ЦИ _____, обезбеђујем гаранцијом издатом од _____, под бројем _____ и датумом _____, на име корисника гаранције _____, у износу од _____ динара, са роком важења од _____ до _____ године, а која је прихваћена од _____, под бројем _____ и датумом _____.

Прилог: Копија гаранције као у изјави

Број: _____

Датум: _____

М.П.

_____ (потпис подносиоца изјаве)

ОРГАНИ КОЈИ СУ У ДРЖАВАМА СА КОЈИМА РЕПУБЛИКА СРБИЈА ПРИМЕЊУЈЕ УГОВОРЕ О ИЗБЕГАВАЊУ ДВОСТРУКОГ ОПОРЕЗИВАЊА НАДЛЕЖНИ ЗА ДАВАЊЕ ТУМАЧЕЊА И ПРИМЕНУ ТИХ УГОВОРА, УКЉУЧУЈУЋИ И ИЗДАВАЊЕ ПОТВРДА О РЕЗИДЕНТНОСТИ

Министарству финансија, као надлежном органу, постављено је следеће питање:

„Будући да наша компанија пословно сарађује са партнерима који су нерезиденти Републике Србије, у вези са чим је приликом исплате прихода у циљу примене одредаба уговора о избегавању двоструког опорезивања (даље: УОИДО) домаћем исплатиоцу прихода неопходно презентовати потврду о резидентности (на обрасцу Републике Србије или овереном преводу обрасца друге државе уговорнице) примаоца прихода, молимо за тачан назив на матичном, енглеском или француском језику, надлежних органа у државама са којима Република Србија примењује УОИДО. Ово из разлога што наши пословни партнери, с обзиром на то да нису у могућности да стекну увид у оригинални текст уговора на матичном језику друге државе уговорнице, или на енглеском или француском језику, само на основу превода уговора на српски језик имају проблема да сазнају ком органу у својој матичној држави резидентности треба да се обрате са захтевом за добијање потврде о резидентности.”

У одговору на ово питање Министарство финансија је навело да су у складу са чланом 3. (Описне дефиниције) УОИДО са свим државама изричито наведени следећи оригинални називи органа који су у наведеним државама надлежни за давање тумачења и примену уговора, укључујући и издавање потврда о резидентности:

ДРЖАВА	НАДЛЕЖНИ ОРГАН
Азербејџан	Maliyyə Nazirliyi və Vergilər Nazirliyini Ministry of Finance and the Ministry of Taxes
Албанија	General Taxation Department
Аустрија	Bundesminister für Finanzen oder dessen bevollmächtigten Vertreter Federal Minister of Finance or his authorized representative
Белгија	Minister of Finance or his authorised representative
Белорусија	State Tax Committee of the Republic of Belarus or its authorized representative
Босна и Херцеговина	Ministry of Finance and Treasury or its authorized representative Министарство финансија и Трезора или његов овлашћени представник
Бугарска	Minister of Finance or his authorized representative
Велика Британија и Северна Ирска	Board of Inland Revenue or its authorised representative
Вијетнам	Là Bộ trưởng Bộ Tài chính hoặc người đại diện được ủy quyền của Bộ trưởng Minister of Finance or his authorized representative
Грузија	FinansTa samministros an mis uflbamasil warmomadgenels Ministry of Finance or its authorized representative

ДРЖАВА	НАДЛЕЖНИ ОРГАН
Малезија	Minister of Finance or his authorised representative
Малта	Minister responsible for finance or his authorized representative
Молдавија	Ministry of Finance or its authorized representative
Немачка	Bundesministerium für Finanzen Federal Ministry of Finance
Норвешка	Minister of Finance or the Minister's authorised representative
Пакистан	Federal Board of Revenue or its authorized representative
Пољска	Minister of Finance or his authorized representative
Румунија	Ministry of Finance or his authorised representative
Русија	Ministry of Finance of the Russian Federation or its authorised representative
Словачка	Ministry of Finance or its authorized representative
Словенија	Ministry of Finance of the Republic of Slovenia or its authorized representative
Тунис	Ministre des Finances, ou son représentant autorisé
Турска	Minister of Finance or his authorized representative
Уједињени Арапски Емирати	Minister of Finance or an authorized representative of the Minister of Finance
Украјина	State Tax Administration of Ukraine or its authorized representative
Финска	Ministry of Finance or its authorised representative
Француска	Ministre de l'économie et des finances ou son représentant dûment autorisé
Холандија	Minister of Finance or his duly authorized representative
Хрватска	Министар финансија, односно његов овлашћени представник Minister of Finance or his authorized representative
Црна Гора	Министарство финансија или његов овлашћени представник
Чешка Република	Minister of Finance or his authorized representative
Швајцарска	Director of the Federal Tax Administration or his authorized representative Directeur de l'Administration fédérale des contributions ou son représentant autorisé
Шведска	Minister of the Budget or his authorised representative
Шпанија	Ministro de Economía y Hacienda o su representante autorizado Minister of Economy and Finance or his authorised representative
Шри Ланка	Commissioner – General of Inland Revenue

* * *

КАЛЕНДАР ПОРЕСКИХ ОБАВЕЗА ЗА МАРТ 2017. године

Р. бр.	ВРСТА И ОПИС ОБАВЕЗЕ	Датум обавезе
Обавезе по основу Закона о акцизама		
1.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. 12. 2015. г. имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2%, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној Пореској управи доставе податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха	10. 3. 2017.
2.	Уплата акцизе, осим за ел. енергију, обрачунате за период 16–28. фебруар 2017. г.	15. 3. 2017.
3.	Подношење ПП ОАЕЛ и уплата акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу за фебруара 2017. г.	15. 3. 2017.
4.	Обвезници акцизе – ПРЕДУЗЕТНИЦИ – подносе коначан обрачун акцизе за 2016. г.	15. 3. 2017.
5.	Подношење захтева на Обрасцу РЕФ-Г за рефакцију акцизе за деривате нафте и биотечности набављене за грејање (по истеку месеца)	20. 2. 2017.
6.	Уплата акцизе обрачунате за период 1–15. марта 2017. г.	31. 3. 2017.
Обавезе по основу Закона о ПДВ-у		
1.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране лица која нису евидентирана у систем ПДВ-а (порески дужник из члана 10. и члана 44. став 3. Закона – по основу насталих обавеза у фебруару 2017. г.	10. 3. 2017.
2.	Подношење ПП ПДВ и уплата ПДВ-а од стране обвезника ПДВ-а и пореских дужника из члана 10. Закона, који имају месечни порески период, као и обвезника из члана 36а Закона – по основу насталих обавеза у фебруару 2017. г.	15. 3. 2017.
3.	Подношење Обрасца ПИД ПДВ 1 за стицање статуса претежног извозника за месечне обвезнике	15. 3. 2017.
4.	Најранији рок за подношење захтева за повраћај пореског кредита – месечни обвез.	16. 3. 2017.
Обавезе по основу Закона о порезу на добит правних лица		
1.	Уплата месечне аконтације пореза на добит за фебруар 2017. г.	15. 3. 2017.
2.	Подношење пореске пријаве за измену аконтације пореза на добит за период 1. 1 – 28. 2. 2017. г. – обвезници који врше измену аконтације из ПДП пријаве за 2016. г.	31. 3. 2017.
3.	Подношење ПДПО/С и уплата пореза по одбитку у складу са чланом 40. Закона	при свакој исплати
Обавезе по основу Закона о порезу на доходак грађана		
1.	Исплатиоци прихода по основу естрадних програма забавне и народне музике и других забавних програма, Пореској управи достављају обавештење на Обрасцу ОЗУ о закљученим уговорима са интерпретаторима и другим ангажованим лицима у фебруару 2017. г.	6*. 3. 2017.
2.	Подношење Обрасца ПБ 2 и пореске пријаве ППДГ-1С за коначну обавезу пореза на приходе од самосталне делатности за 2016. и аконтативну за 2017. г. и уплата разлике пореза (ако је утврђена) – најкасније до подношења ПБ 2 и ППДГ-1С	15. 3. 2017.
3.	Предузетници – паушалци плаћају утврђену обавезу по решењу ПУ	15. 3. 2017.
Обавезе по основу Закона о порезима на имовину		
1.	Подношење пореске пријаве (Обрасца ППИ-1) за порез на имовину за 2017. г.	31. 3. 2017.
Остали порези и доприноси и друге фискалне обавезе		
1.	Уплата накнаде за приређивање игара на срећу за фебруар месец	6*. 3. 2017.
2.	Подношење ИОСУ Пореској управи – извештај послодавца о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и уплата обавезе за фебруар 2017. г.	6*. 3. 2017.
3.	Подношење ПП ОДО и уплата доприноса за социјално осигурање за осниваче који у свом друштву раде без радног односа за фебруар 2017. г.	6*. 3. 2017.
4.	Уплата пореза на премије неживотних осигурања за уговоре склопљене у фебруару 2017. г.	10. 3. 2017.
5.	Уплата комуналне таксе за фебруар 2017. г.: – за град Београд; – за остале општине у Р. Србији – према датуму на решењу	15. 3. 2017.
6.	Уплата доприноса за социјално осигурање на најнижу месечну основицу доприноса – послодавци који нису исплатили зараде за фебруар 2017. г.	31. 3. 2017.

* Чланом 91. став 2. Закона о општем управном поступку прописано је да ако последњи дан рока пада у недељу или на дан државног празника, или у неки други дан када орган пред којим треба предузети радњу не ради, рок истиче првог наредног радног дана.

ПОДАЦИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА РАД ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКАТА

ИЗНОС ЛИЧНИХ ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ И ДРУГИХ ЛИЦА И ЊИХОВ ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
– на основу просечне зараде у Републици у месецу
јануару 2017. године од 57.231 динара

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
НАКНАДА ТРОШКОВА ПОГРЕБНИХ УСЛУГА запосленом у случају смрти брачног друга и деце, члановима уже породице у случају смрти запосленог	Према члану 119. тач. 2) Закона о раду, послодавац је обавезан на ове исплате до висине трошкова погребних услуга, а према приложеним рачунима	За запосленог и члана његове породице не опорезује се до 65.189 дин.
СОЛИДАРНА ПОМОЋ породици у случају смрти пензионисаног радника	Исплаћује се у складу са општим актом и уговором о раду	Неопорезиво до 65.189 дин.
ОТПРЕМНИНА КОД ОДЛАСКА У ПЕНЗИЈУ	Према Закону о раду, исплаћује се најмање у висини 2 просечне зараде у Републици Србији према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за статистику (тренутно, $57.231 \times 2 = 114.462$)	Не опорезује се до износа двоструке месечне зараде по запосленом у Републици према последњем податку ($2 \times 57.231 = 114.462$ дин.)
ЛУБИЛАРНА НАГРАДА	До висине утврђене општим актом послодавца	Неопорезиво до 18.624 дин. годишње
НАКНАДА ТРОШКОВА ПРЕВОЗА ДО ПОСЛА И ПОВРАТКА СА ПОСЛА	До висине цене превозне карте у јавном саобраћају	Не опорезује се до висине превозне карте, односно до висине стварних трошкова превоза, а највише до 3.725 дин.
ДНЕВНИЦА ЗА СЛУЖБЕНО ПУТОВАЊЕ У ИНОСТРАНСТВО	У висини утврђеној општим актом послодавца (члан 118. тачка 3. Закона о раду)	Не опорезује се до износа прописаног Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Сл. гласник РС”, 86/07, 84/2014 и 84/2015), а највише до 15 евра, док је за субјекте ван јавног сектора неопорезиво до 50 евра
ДНЕВНИЦА ЗА СЛУЖБЕНО ПУТОВАЊЕ У ЗЕМЉИ	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (члан 118. тач. 2. Закона о раду)	Неопорезиво до 2.236 дин. по дневници
НАКНАДА ТРОШКОВА СМЕШТАЈА НА СЛУЖБЕНОМ ПУТУ	До висине прописане општим актом, односно уговором о раду код послодавца (према Закону о раду)	Неопорезиво до износа приложеног рачуна

ВРСТА ИСПЛАТЕ	ПО ЗАКОНУ О РАДУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН
1	2	3
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом или уговором о раду код послодавца	Не опорезује се
ДОДАТАК ЗА ОДВОЈЕНИ ЖИВОТ	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом или уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ТЕРЕНСКИ ДОДАТАК (дневна накнада за повећане трошкове рада на терену)	Према Закону о раду ако се предвиди општим актом, односно уговором о раду	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду
ПОКЛОН ДЕЦИ ЗАПОСЛЕНИХ ДО 15 ГОДИНА СТАРОСТИ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца.	Неопорезиво до 9.313,00 дин. по једном детету, исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде.
НАГРАДЕ, НОВЧАНЕ ПОМОЋИ и друга давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, а која по својој природи чине доходак физичких лица	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 12.375 динара годишње, остварено код једног послодавца (чл. 85. т. 10) Закона о порезу на доходак грађана)

* * *

ПРИЛОГ

УТВРЂИВАЊЕ ОПОРЕЗИВЕ ДОБИТИ и ПОРЕЗА НА ДОБИТ
за 2016. годину

УТВРЂИВАЊЕ ОПОРЕЗИВЕ ДОБИТИ И ПОРЕЗА НА ДОБИТ за 2016. годину

– исказивање података у ПБ-1 и ПДП –

1. Увод

Обвезници пореза на добит правних лица дужни су да у складу са чланом 63. Закона о порезу на добит правних лица (у даљем тексту: Закон), саставе и поднесу надлежном пореском органу пореску пријаву у којој утврђују коначну обавезу пореза на добит за 2016. годину и аконтацију за 2017. годину, а уз њу и порески биланс, и то најкасније до **29. јуна 2017. године**.

Опорезиву добит обвезници пореза утврђују у пореском билансу који састављају **на новом Обрасцу ПБ 1**, а пореску обавезу, коначну и аконтативну, утврђују у пореској пријави – Обрасцу ПДП. Опорезиву добит и пореску обавезу за 2016. годину утврђују на основу следећих прописа:

- *Закона о порезу на добит правних лица* („Сл. гласник РС”, бр. 25/2001, 80/2002, 80/2002 (др. закон), 43/2003, 84/2004, 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013, 68/2014 (др. закон), 142/2014, 91/2015 (аутентично тумачење) и **112/2015**);
- *Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица* („Сл. гласник РС”, бр. 20/2014, **41/2015 и 101/2016**);
- *Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица* („Сл. гласник РС”, бр. 30/2015 и **101/2016**);
- *Правилника о улазима у област културе која се признају као расход* („Сл. гласник РС”, број 9/2002);
- *Правилника о начину разврставања сталних средстава по групама и начину утврђивања амортизације за пореске сврхе* („Сл. гласник РС”, бр. 116/2004 и 99/2010);
- *Правилника о Листи јурисдикција са преференцијалним пореским системом* („Сл. гласник РС”, број 122/2012);
- *Правилника о начину исказивања прихода и расхода ради утврђивања добити коју стална пословна јединица нерезидентног обвезника оствари на територији Републике Србије* („Сл. гласник РС”, број **41/2015**);
- *Правилника о трансферним ценама и методама које се по принципу „ван дохвати руке” примењују код утврђивања цене трансакција међу повезаним лицима* („Сл. гласник РС”, бр. 61/2013 и 8/2014);
- *Правилника о каматним стопама за које се сматра да су у складу са принципом „ван дохвати руке” за 2015. и 2016. годину* („Сл. гласник РС”, број **12/2016**).

У циљу правилног утврђивања опорезиве добити указујемо на **Закон о изменама и допунима Закона о порезу на добит правних лица** („Сл. гласник РС”, број **112/2015**) јер се измене у великом делу односе на усклађивање одређених расхода у пореском билансу, а први пут се примењују управо на састављање пореског биланса за 2016. годину. Из тих разлога је донет и **Правилник о изменама и допунима Правилника о садржају пореског биланса и другим питањима од значаја за начин утврђивања пореза на добит правних лица**, као и **Правилник о изменама Правилника о садржају пореске пријаве за обрачун пореза на добит правних лица** (објављени су у „Службеном гласнику РС”, бр. 101/2016). Њихове одредбе ступају на снагу **1. јануара 2017. године**, што значи да се односе на састављање пореског биланса и пореске пријаве за 2016. годину.

Добит обвезника у току ликвидације се утврђује као позитивна разлика имовине обвезника са краја и са почетка ликвидационог посљука, односно као разлика имовине у току трајања ликвидационог посљука за који се подноси пореска пријава и порески биланс, утврђена у финансијским извештајима, при чему је почетни биланс периода ликвидације једнак билансу на крају пореског периода пре почетка ликвидационог посљука.

Имовина која преостане после подмирења поверилаца (ликвидациони остатак) изнад вредности уложеног капитала, сматра се дивидендом коју остварују чланови привредног друштва у ликвидацији.

За потребе утврђивања износа дивиденде коју остварују чланови привредног друштва у ликвидацији, вредност ликвидационог остатка је једнака тржишној вредности имовине која се преноси члановима привредног друштва у ликвидацији после подмирења поверилаца.

Напомена за обвезнике код којих је поступак ликвидације односно стечаја започет од 26. децембра 2014. године:

Добит обвезника у поступку ликвидације односно стечаја од дана доношења решења о отварању стечајног поступка, до дана почетка примене плана реорганизације или правоснажног решења о настављању стечајног поступка банкротством, као и у поступку реорганизације, опорезује се у складу са Законом.

Уколико се поступак ликвидације односно стечаја односно реорганизација наставе у наредној календарској години, обвезник подноси и пореску пријаву и порески биланс са стањем на дан 31. децембра у року од 180 дана од истека пореског периода за који се саставља порески биланс и пореска пријава. За порески биланс и пореску пријаву који се састављају са стањем на дан 31. децембар 2016. године, исти се достављају Пореској управи најкасније до 29. јуна 2017. године.

Опорезива добит код ових обвезника утврђује се применом истих принципа као и код састављања редовног годишњег пореског биланса и пореске пријаве.

Правна лица у поступку ликвидације и стечаја, изузев пореских обвезника у поступку реорганизације, током године не плаћају месечне аконтације пореза на добит. Ови обвезници порез на добит плаћају за порески период у року прописаном за подношење пореске пријаве и пореског биланса за тај период.

● **ДЕО 11. Напомена пореског обвезника/пуномоћника/заступника** – обвезник уноси напомене везане за подношење пријаве, као и податке о пуномоћнику/заступнику сталне пословне јединице нерезидентног обвезника (ПИБ/ЈМБГ, назив/име, презиме, адреса, електронска адреса).

* * *

ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

ИНГ-ПРО

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

ЧЕТВРТ ВЕКА С ВАМА

ВИНГ-ПРО

www.propisi.net